

BETEGTÁJEKOZTATÓ ÉS BELEEGYZŐ NYILATKOZAT ALTATÁSBAN VÉGZETT DIREKT GÉGE- ÉS ALGARATTÜKRÖZÉS (DIRECT LARYNGO- ET HYPOPHARYNGOSCOPIA)

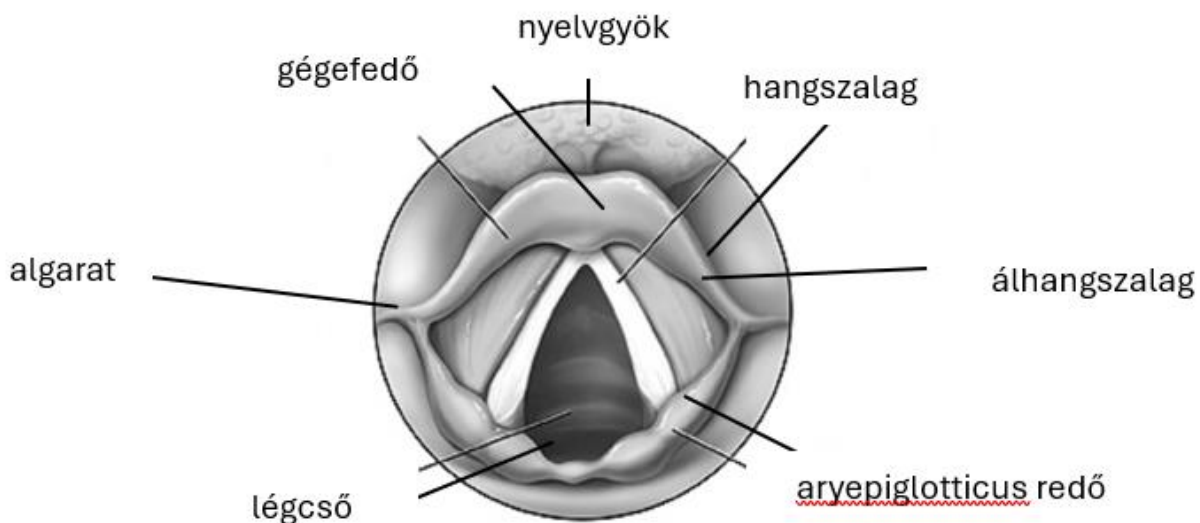
Kedves Betegünk, kedves Szülők!

Az előzetes vizsgálatok és leletek alapján Önnek/gyermekének direkt gége- és algarat tükrözésre van szüksége. Az alábbiakban tömören megtalálható minden fontos információ a beavatkozással kapcsolatban. A kezelőorvos Önnek egyéniesített, teljes körű szóbeli tájékoztatást is ad, lehetőséget biztosítva a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére, melyeket megválaszol.

1./ A BETEGSÉG MEGNEVEZÉSE, ISMERTETÉSE

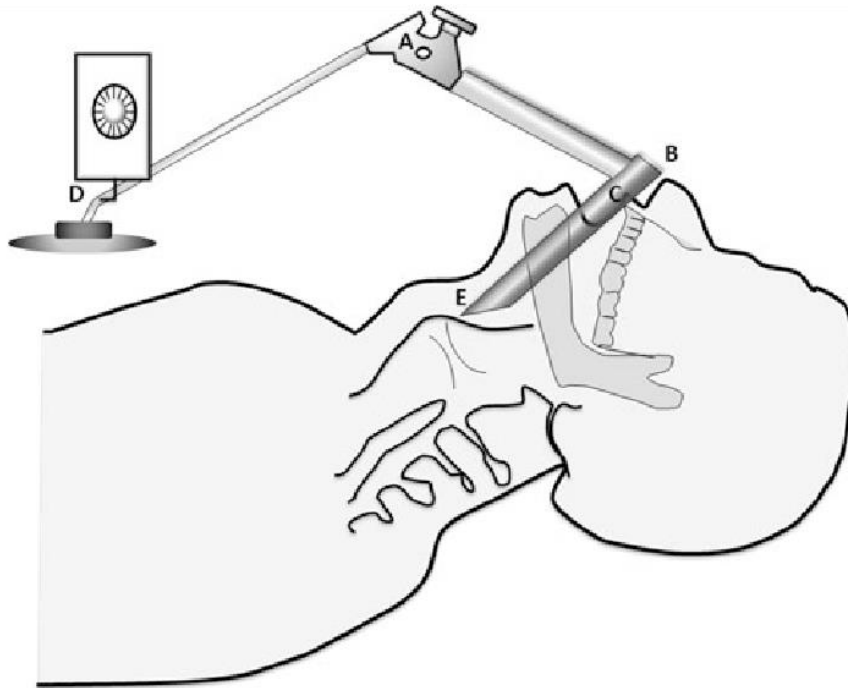
A gége és a garat belső felszínének felépítése

A gége belső részét a gégefedő (epiglottis), kannaporcok, álhangszalagok, hangszalagok és az hangszalagok alatti régió alkotják. A hangszalagok légzés során szimmetrikusan kinyílnak, hangképzéskor pedig összezáródnak, utóbbi során a tüdőből kilégzés során kiáramló levegő rezgésbe hozza a hangszalagokat fedő nyálkahártyát. A gégét körbevevő algaratnak (ún. hypopharynx) a falat nyelőcső felé továbbításában van szerepe. Nyelés során a gége és algarat ép érző és mozgó beidegzése esetén a lenyelt étel, folyadék vagy nyál legfeljebb csak elvétve juthat be a gégébe és az alsó légutakba. Fentiekből következően a gége és algarat organikus eltérései (például gyulladások, tumorok, vizenyők, jóindulatú hangszalag polypok, ciszták, vírusos eltérések, hegek, csomók) hangképzés, légzés és nyelés zavarához vezethetnek. A beidegzés zavarából eredő gégefél és garatfali mozgászavarok (például a gégemozgatóidegek bénulása) szintén károsan hathatnak mind a hangképzésre (például rekedt, levegős, fáradékony hang), mind a nyelésre (nyelési nehezítettség/képtelenség, félrenyelés). A részletezett eltérések diagnosztizálására és esetleges együlésben történő eltávolítására sok esetben csak altatásban végzett direkt gégetükrözés alkalmas.

2./ A MŰTÉT MENETE, ILLETVE A BEAVATKOZÁS RÖVID LEÍRÁSA

A műtét altatásban történik. Hanyatt fekvő pozícióban a beteg enyhén hátrahajtott fejtartása mellett egy erre a célra kialakított üreges fémcsövet, ún. laringoszkópot vezetünk a szájüregen és szájgaraton keresztül a gégeig/algaratig. A beteg felső fogsorát/ínyét szilikon fogvédő ívvel védjük. Ezután a laringoszkópot - annak stabilizálására - a beteg mellkasa fölé helyezett mellkastámaszhoz rögzítjük. A vizsgálandó gége/algarati eltérést operációs mikroszkóp és/vagy merev endoszkóp nagyítása mellett véleményezzük. Amennyiben mintavételre vagy az elváltozás eltávolítására van szükség, úgy azt mikroműszerek segítségével végezzük. A műtét során fellépő vérzést vérzéscsillapító (Tonogenes) tamponnal vagy elektrokauterrel csillapítjuk. A műtét során keletkező vért, nyálat hosszított szívóval távolítjuk el.

3./ A BEAVATKOZÁS CÉLJA

A beavatkozás a garatban, nyelőcsőbemenetben és a gégében helyet foglaló eltérések (pl. polyp, ciszta, papilloma, rosszindulatú daganat, daganatmegelőző állapot) kiterjedésének pontos felmérését, az ezekből történő mintavételt és/vagy azok eltávolítását szolgálja.

4./ AZ ÉRZÉSTELENÍTÉS LEHETŐSÉGEI, VESZÉLYEI

Az altatásról és annak veszélyeiről egy külön nyomtatványon tájékoztatjuk és kérjük a beleegyezését.

5./ A BEAVATKOZÁS LEHETSÉGES KOCKÁZATAI

Minden ember szervezete eltérően reagál a műtéti terhelésre. Ez az eltérő reagálás néha kiszámíthatatlan reakciókat eredményez. A legnagyobb gondosság mellett is felléphetnek a műtét alatt és után is komplikációk, amelyek akár életveszélyesek is

lehetnek és szükségessé tehetnek további kezeléseket, műtéteket. Korábbi betegségek, egyéni különbségek elősegíthetik ezen komplikációk kialakulását.

5.1. Általános műtéti kísérő tünetek és kockázatok

- Műtét utáni torok - és gégetáji fájdalom
- Vérzés, vérköpés
- A műtéti terület felülfertőződése
- Nyelési nehezítettség vagy fájdalom
- Félrenyelés
- Nyelési fájdalom
- Rekedtség jelentkezése vagy a meglévő rekedtség fokozódása, a hang átmeneti/végleges romlása
- Fogak sérülése, meglazulása, kimozdulása
- Trombózis/Embólia: ha vérrög képződik vagy elsodródik a vérárammal, igen súlyos károsodások léphetnek fel (pl. érelzáródás, tüdőembólia, stroke, szívinfarktus). Az esetleges gyógyszeres megelőzés viszont vérzéshez, utóvérzéshez vezethet.
- Az arc- és nyak bőrének, kötőszövetének sérülése, mely következhet a beavatkozást kísérő tevékenységekből (fertőtlenítés, lézer használata, elektrokauter)
- Bőr-/szövet-/idegkárosodás, a nyaki gerinc sérülése a fektetésből, a nyak túlzott kifeszítéséből adódóan.
- A nyelv átmeneti mozgászavara, érzészavara és zsibbadása, mely a laringoszkóp nyelvre kifejtett nyomásából eredhet.
- Gége és garati vizenyő
- Gége és garati vizenyőből vagy vérzésből eredő fulladás
- Légcsőmetszés szükségessége
- Hirtelen szívhalál
- Allergia/érzékenység (pl. latexre, gyógyszerekre, érzéstelenítőkre) nagyon ritkán akut keringési elégtelenséghez, anafilaxiához vezethet, melynek intenzív osztályos kezelés szükséges, különösen ritkán súlyos maradandó károsodások (pl. szervelegtelenségek, agyi károsodás, bénulások), akár halál is felléphet.
- A helyi érzéstelenítő és egyéb gyógyszerek (pl. vérzéscsillapító szer, fájdalomcsillapító, antibiotikum) nem kívánt mellékhatásai a szer függvényében felléphetnek. Kölcsönhatás léphet fel más gyógyszerekkel, gyengíthetik (pl. fogamzásgátló), vagy erősíthetik (pl. véralvadásgátló) a hatásukat. Ezen kívül központi idegrendszeri (nyugtalanág, görcsök, légzészavarok), vérnyomás eltérések, szívritmuszavarok léphetnek fel. Az antibiotikumok főként gyomor-, bélrendszeri, vérkép és véralvadási eltéréseket, vese- és májműködési zavarokat idézhetnek elő. Egyes fájdalomcsillapítóknak a fentiekén kívül kivételesen veszélyes fehérvérsejt szám csökkenés, máj-, és vesekárosodás, véralvadási zavar lehet a mellékhatása. Fájdalomcsillapító érzékenység esetén asztmás hörgőgörcs kialakulása lehetséges.
- Ismételt beavatkozás szükségessége
- Hangszalagok struktúráinak hegesedése
- Nem kielégítő hangminőség
- A hang magasságának megváltozása

5.2. Speciális kísérő tünetek, kockázatok: hangszalagok összenövése (különösen, ha a hangszalagok elülső tapadását érinti a műtéti ténykedés), abnormálisan magas hang kialakulása.

6./ A BEAVATKOZÁS KÖRÜLI IDŐSZAK JELLEMZŐI

- A műtét napján éhgyomorra kell maradnia, vagyis aznap 00:00 órától már nem ehet és nem ihat.
- A műtét napjának reggelén gondos egyéni tisztálkodáson essen át, amelyhez hozzátartozik a körömlakk eltávolítás, az intim ékszerek eltávolítása, borotválkozás, hajmosás.
- Ha rendszeresen szed gyógyszert, azt korán reggel kis pohár vízzel be kell vennie. Abban az esetben, ha véralvadásgátló és/vagy vérlemezke összecsapódást gátló gyógyszert szed (pl. acenokumarol, warfarin, apixaban, rivaroxaban, dabigatran, acetilszalicilsav, clopidogrel, ticlopidin), annak esetleges elhagyásáról vagy pótlásáról kezelőorvosával vagy a műtét előtti altatórvisi vizsgálat kapcsán kell konzultálnia.
- A műtét előtt a kivehető fogpótlásokat legyen kedves kivenni.
- A végleges hang sok esetben csak hónapokkal a műtétet követően alakul ki.

Az optimális gyógyulás érdekében javasolt betartani az alábbi tanácsokat:

- A műtétet követően kerülje a szénsavas, csípős, savanyú, fűszeres, zsíros és forró ételeket, italokat! Így minimalizálható a gyomorsavtúltermelés és/vagy a savas gyomortartalom garatba történő visszaáramlása. Naponta 4x-5x-i étkezés javasolt és emelt fejjel történő alvás, mellyel szintén minimálisra csökkenthető a reflux okozta gége/garati irritáció.
- A beavatkozást követő hetekben kerülje a dohányzást! Ez mind a műtét előtti, mind a műtét utáni időszakra érvényes. A dohányzás okozta nyálkahártya irritáció a nyálkahártya hegesedéséhez és ezzel együtt eredménytelen gyógyulásához és későbbi rossz hangminőséghez vezethet.
- A beavatkozást követő hetekben kerülje az erőltetett torokköszörülést, krákogást, bármennyire is váladékot érez torkában, gége magasságában! A torokköszörülés, krákogás az egymás felé tekintő hangszalagfelszínek erős összeütődését eredményezi, mely nyálkahártyakárosító. Amennyiben késztetést érez krákogásra vagy torokköszörülésre, helyette kérem nyeljen egyet.
- Bő folyadék javasolt a nyálkahártya minél jobb hidratációja céljából. A vízajtó italok (kávé, fekete tea, zöld tea) mellőzése javasolt a műtétet követően 3-4 hétig.
- Alkohol kerülése javasolt a műtétet követően 3-4 hétig, tekintve, hogy az alkohol nem csak refluxot, de értágulat révén a hangszalagok nyálkahártyájának vizenyője révén azok fokozott sérülékenységét, bevérzésre való hajlamát növelheti.
- A műtétet követően kérem kerülje a szauna használatot és forró gőzzel történő inhalálást azok nyálkahártya károsító hatása miatt.
- Kérem a műtétet követően mellőzze az intenzív hanghasználatot, a hang megerőltetését. A műtét típusától függően szükségessé válhat átmenetileg a hanghasználat felfüggesztése 3-7 napig, erről az Ön operáló orvosa fog rendelkezni.
- A műtétet követően szükségessé válhat inhaláció (fiziológiás sóoldat, Salvus víz vagy szteroid) szükségessége.

6.1. A beavatkozás előtti történések, felkészülés a műtétre

A beavatkozás előtt hangterjedelem meghatározás, stroboszkópos gégevizsgálat, Hang Hátrány Index meghatározás és maximális hangtartás mérés elvégzése szükséges. A műtét éhgyomorral végzendő, ezért 6 órával a műtét előtt már étkezés, folyadékfogyasztás tilos. A műtét előtt fél órával a műtéti előkészítés keretei között nyugtatószer beadása történik, melyet követően mindenképp ágynyugalom javasolt.

7./ A BEAVATKOZÁS ELMARADÁSÁNAK LEHETSÉGES ELŐNYEI, KOCKÁZATAI

A beavatkozás elmaradása daganatmegelőző állapot, rosszindulatú daganat vagy kiterjedt gégepapillomatosis esetén egészségkárosodással járhat, jóindulatú eltérés miatti műtét elmaradása esetén a beteg pusztán a műtéti kockázatoktól mentesül.

8./ A BEAVATKOZÁS HELYETT ALKALMAZHATÓ MÁS ELJÁRÁSOK, AZOK LEHETSÉGES ELŐNYEI, KOCKÁZATAI

Jóindulatú eltérések esetén logopédiai foglalkozás megkísérelhető, azonban ez csupán átmeneti és/vagy nem kielégítő eredményhez vezet, a hangképzés olyan módjára taníthatja meg a beteget, mellyel hangképzés során a hangszalagi eltérés esetlegesen „kikerülhető”. Daganatmegelőző állapotok vagy rosszindulatú eltérések esetén a mintavételnek nincs alternatívája.

9./ A TÁJÉKOZTATÁST ADÓ ORVOS NYILATKOZATA

A fenti beavatkozásra vonatkozó egyéniesített, teljes körű tájékoztatást – kitérve a beavatkozással kapcsolatos valamennyi fenti kérdésre – a legjobb tudásom szerint és olyan módon és mélységig adtam meg, mely a beteg/törvényes képviselője/hozzá tartozója/meghatalmazottja számára megítélesem szerint szükséges, érthető és életkorának, képességeinek, illetőleg állapotának megfelelően megérthetett. A részletes tájékoztató, illetőleg felvilágosító beszélgetés során a kevésbé érthető részeket megvitattuk, illetőleg megbeszéltük, lehetőséget adva a betegnek/törvényes képviselőjének/hozzá tartozójának/meghatalmazottjának a beavatkozással kapcsolatos kérdései feltevésére, melyeket megválaszoltam.

Tájékoztattam a beteget/törvényes képviselőjét/hozzá tartozóját/meghatalmazottját arról, hogy az ellátással kapcsolatosan térítési díj nem merül fel / felmerül. (megfelelő aláhúzendő).

Kelt: ....., 20..... .....hó ..... nap .....óra .....perc

.....
tájékoztatót adó orvos aláírása

10./ A BEAVATKOZÁS TERVEZETT IDŐPONTJA: .....

11./ A BETEG KÉRDÉSEI:

.....
.....
.....

12./ AZ ORVOS MEGJEGYZÉSEI (a beteg személyes, egyéni műtéti kockázatait, a beteg kérdéseire adott válaszok):

.....
.....
.....

Önnek joga van a tájékoztatást követően is további kérdésfeltevésre.

Ön a beavatkozás elvégzéséhez való beleegyezését bármikor visszavonhatja, a beleegyezés alapos ok nélküli visszavonása esetén azonban kötelezhető az ennek következtében felmerült és indokolt költségek megtérítésére.

Amennyiben a beavatkozás során annak olyan kiterjesztése válik szükségessé, amely előre nem volt látható, az erre irányuló beleegyezés hiányában a beavatkozás kiterjesztése csak akkor végezhető el, ha azt sürgős szükség fennállása indokolja, vagy ennek elmaradása a beteg számára aránytalanul súlyos terhet jelentene. Amennyiben a beavatkozás kiterjesztése a beteg valamely szervének vagy testrészének elvesztéséhez vagy funkciójának teljes kieséséhez vezetne, a beavatkozás kiterjesztése – az abba történő beleegyezés hiányában – csak közvetlen életveszély fennállása esetén vagy abban az esetben végezhető el, ha elmaradása a beteg számára aránytalanul súlyos terhet jelentene.

13./ BELEEGYZŐ NYILATKOZAT

BETEG NEVE: .....

TAJ SZÁM: .....

SZÜLETÉSI HELY, IDŐ: .....

Cselekvőképtelen személy, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, illetve a cselekvőképességében az egészségügyi ellátással összefüggő jogok gyakorlása tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú beteg esetén a törvényes képviselő/Eütv. 16. § szerinti helyettes döntéshozó adatai (név, szül. hely és idő, anyja neve, lakcím, telefonszám):

.....
.....
.....

Rokonsági foka/törvényes képviselő típusa: .....

Cselekvőképtelen állapotú személy esetében az Eütv. 16. § (2) bekezdés szerinti helyettes döntéshozó a beavatkozásba való beleegyezéssel egyidejűleg arra vonatkozóan is nyilatkozik, hogy jogosult a beleegyezés, illetve visszautasítás jogát gyakorolni és nincs vagy reális időn belül nem érhető el az Eütv. 16. § (2) bekezdés sorrendje szerint előrébb való személy.

Betegség megnevezése fődiagnózis (magyarul, esetleg latinul): a garatban, nyelőcsőbemenetben és a gégében helyet foglaló eltérések kiterjedésének pontos felmérése, az ezekből történő mintavétel és/vagy azok eltávolítása

Tervezett beavatkozás megnevezése: altatásban végzett direkt gége- és algarattükrözés

Tájékoztatót adó orvos neve: .....

A szóbeli tájékoztatást és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztatót megértettem és tudomásul vettem, a javasolt beavatkozással, a beavatkozás céljával, várható hasznával és kockázataival kapcsolatos, szóban feltett kérdéseimre a tájékoztatást nyújtó orvostól kielégítő, számomra érthető választ kaptam és elegendő idő állt rendelkezésre ahhoz, hogy eldöntsem, beleegyezem-e a beavatkozásba.

A szóbeli tájékoztatás és a jelen nyilatkozathoz tartozó betegtájékoztató elolvasása után, kellő mérlegelést követően, minden megtévesztéstől, fenyegetéstől és kényszertől mentesen beleegyezem, hogy rajtam a beavatkozást elvégezzék.

Kelt: ....., 20..... hó ..... nap

.....
tájékoztatót végző orvos
aláírása és pecsétje

.....
beteg/törvényes
képviselő/helyettes döntéshozó
aláírása

A beteg írásképtelensége esetén két, együttesen jelenlévő tanú aláírása:

1. tanú

2. tanú

Név .....

.....

Lakcím .....

.....

Aláírás .....

.....